

สื่อสิ่งพิมพ์

ภัสรา สิริกมลศิลป์

ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายคำที่เกี่ยวกับ “สื่อสิ่งพิมพ์” ไว้ว่า “สิ่งพิมพ์” หมายถึง สมุด แผ่นกระดาษ หรือวัตถุใด ๆ ที่พิมพ์ขึ้น รวมตลอดทั้งบทเพลง แผนที่ แผ่นผัง แผนภาพ ภาพวาด ภาพระบายสี ใบประกาศ แผ่นเสียง หรือสิ่งอื่นใดอันมีลักษณะเช่นเดียวกัน”

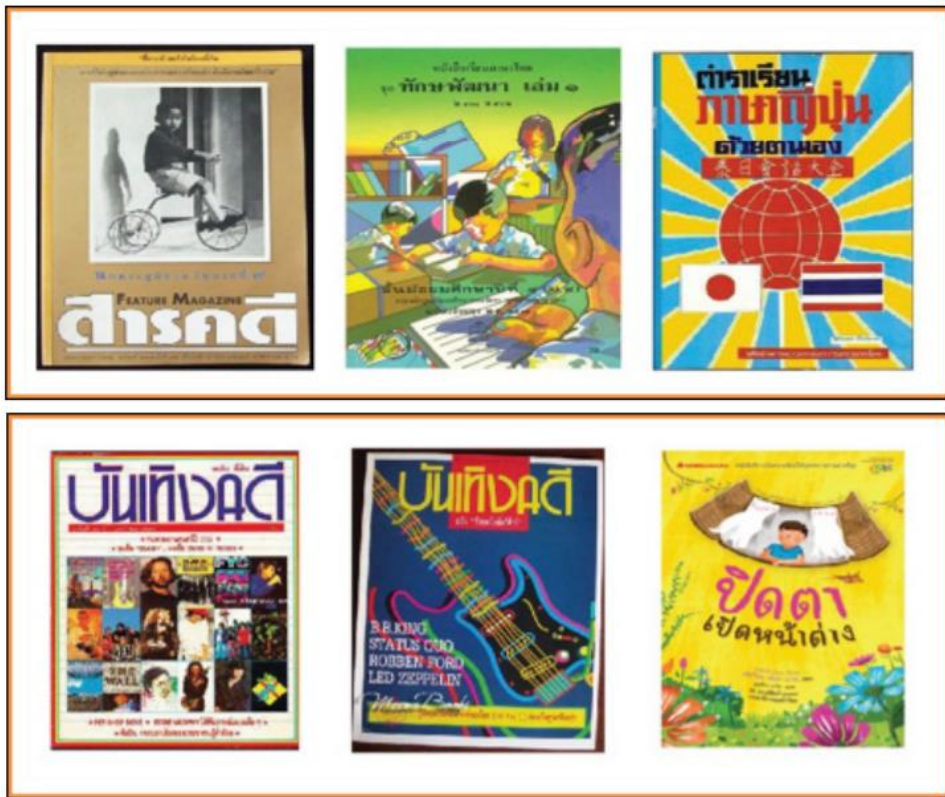
“สิ่งตีพิมพ์” ไปรษณีย์ภัณฑ์ประเภทข้อความ รูป หรือ รอยประดิษฐ์บนกระดาษ กระดาษแข็ง หรือวัสดุที่ใช้ กันทั่วไปในกิจการพิมพ์ ซึ่งทำขึ้นเป็นหลายสำเนาเหมือนกันทุกประการ ด้วยกระบวนการทางเครื่องกลไก หรือการ ถ่ายภาพอันเกี่ยวข้องกับการใช้แม่พิมพ์ต้นแบบ กระดาษไซ เนกาทีฟ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้กันโดยทั่วไปในกิจการพิมพ์

“สื่อ” หมายถึง ก. ทำการติดต่อให้ถึงกัน ชกนำให้รู้จักกัน น. ผู้หรือสิ่งที่ทำการติดต่อให้ถึงกัน หรือ ชกนำให้รู้จักกัน

สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

หนังสือสารคดี ตำรา แบบเรียน เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่แสดงเนื้อหาวิชาการในศาสตร์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อสื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจความหมาย ด้วยความรู้ที่เป็นจริง จึงเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เน้นความรู้อย่างถูกต้อง

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

2 สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร

หนังสือพิมพ์ (Newspapers) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นโดยนำเสนอเรื่องราว ข่าวสารภาพและความคิดเห็นในลักษณะของแผ่นพิมพ์ แผ่นใหญ่ที่ใช้วิธีการพับรวมกัน

วารสาร, นิตยสาร

จุลสาร เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นแบบไม่มุ่งหวังผลกำไร เป็นแบบให้เปล่าโดยให้ผู้อ่านได้ศึกษาหาความรู้ มีกำหนดการออกเผยแพร่เป็นครั้ง ๆ หรือลำดับต่าง ๆ ในวาระพิเศษ

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

สิ่งพิมพ์โฆษณา

โบรชัวร์ (Brochure) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะเป็นสมุดเล่มเล็กๆ แสดงเนื้อหาจะเกี่ยวกับโฆษณาสินค้า

ใบปลิว (Leaflet, Handbill) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ใบเดียวที่เน้นการประกาศหรือโฆษณา

แผ่นพับ (Folder) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยเน้นการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งเนื้อหาที่นำเสนอเป็นเนื้อหาที่สรุปใจความสำคัญ ลักษณะมีการพับเป็นรูปเล่มต่าง ๆ

3

สิ่งพิมพ์เพื่อการบรรจุภัณฑ์

เป็นสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการห่อหุ้มผลิตภัณฑ์การค้าต่าง ๆ แยกเป็นสิ่งพิมพ์หลัก ได้แก่ สิ่งพิมพ์ที่ใช้ปิดรอบขวดหรือ ครอบป้องกันผลิตภัณฑ์การค้า สิ่งพิมพ์รอง ได้แก่ สิ่งพิมพ์ที่เป็นกล่องบรรจุ หรือลัง

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

สิ่งพิมพ์มีค่า

เป็นสิ่งพิมพ์ที่เน้นการนำไปใช้เป็นหลักฐานสำคัญต่าง ๆ ซึ่งเป็นกำหนดตามกฎหมาย เช่น ธนาณัติ, บัตรเครดิต, เช็คธนาคาร, ตั๋วแลกเงิน, หนังสือเดินทาง, โฉนด เป็นต้น

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

สิ่งพิมพ์ลักษณะพิเศษ

เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีการผลิตขึ้นตามลักษณะพิเศษ
แล้วแต่การใช้งาน ได้แก่ นามบัตร, บัตรอวยพร,
ปฏิทิน,บัตรเชิญ, ใบส่งของ, ใบเสร็จรับเงิน,
สิ่งพิมพ์บนแก้ว, สิ่งพิมพ์บนผ้า เป็นต้น

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

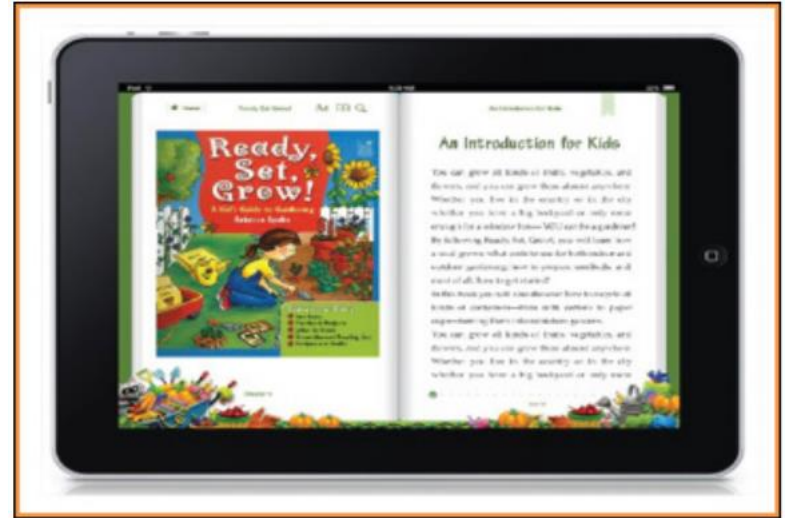
สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

เป็นสิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้งานในคอมพิวเตอร์
หรือระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่

DocumentFormats, E-book for Palm/PDA

เป็นต้น

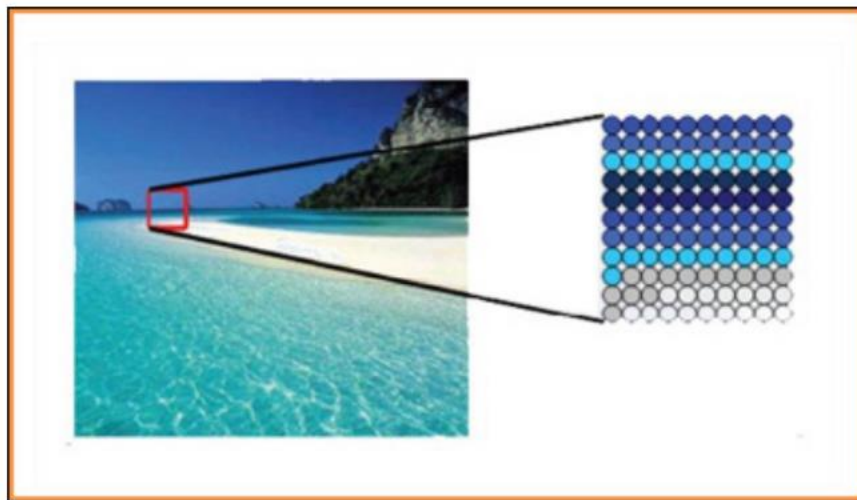
ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

รูปแบบของภาพและไฟล์ภาพ

1 ภาพแบบ บิตแมป (Bitmap) หรือ ราสเตอร์ (Raster)

คือภาพที่เกิดจากหน่วยภาพเล็ก ๆ มารวมกันจนเป็นภาพใหญ่คล้ายจิ๊กซอว์สามารถดูได้โดยการซูมภาพเข้าไปกล่าวคือภาพเหล่านี้ยิ่งซูม(ขยาย)ยิ่งแตก จนดูไม่รู้เรื่อง เช่นภาพนามสกุล .JPEG, .TIFF, .GIF เป็นต้น

รูปแบบของภาพและไฟล์ภาพ

2

ภาพแบบเวกเตอร์ (Vector)

คือภาพที่เกิดจากเส้นโค้ง, เส้นตรง และคุณสมบัติสีของเส้นนั้น ๆ ที่เกิดจากการคำนวณทางคณิตศาสตร์ กล่าวคือ ที่จุด ๆ หนึ่งของภาพที่เราซูมเข้าไปมันจะเกิดจากการกำหนดคุณสมบัติไว้ว่า ภาพ เกิดจากเส้นตรง หรือเส้นโค้งที่เอียงกี่องศา เก็บค่ารหัสสีอะไรไว้ เมื่อเราซูมขยายภาพไม่ว่าจะขนาดเท่าไรก็ตาม ภาพมันจะไม่แตก หรือสูญเสียความละเอียดไป เพราะการซูมภาพเป็นการคูณจำนวนเท่า ลงไปที่คุณสมบัติภาพนั่นเอง

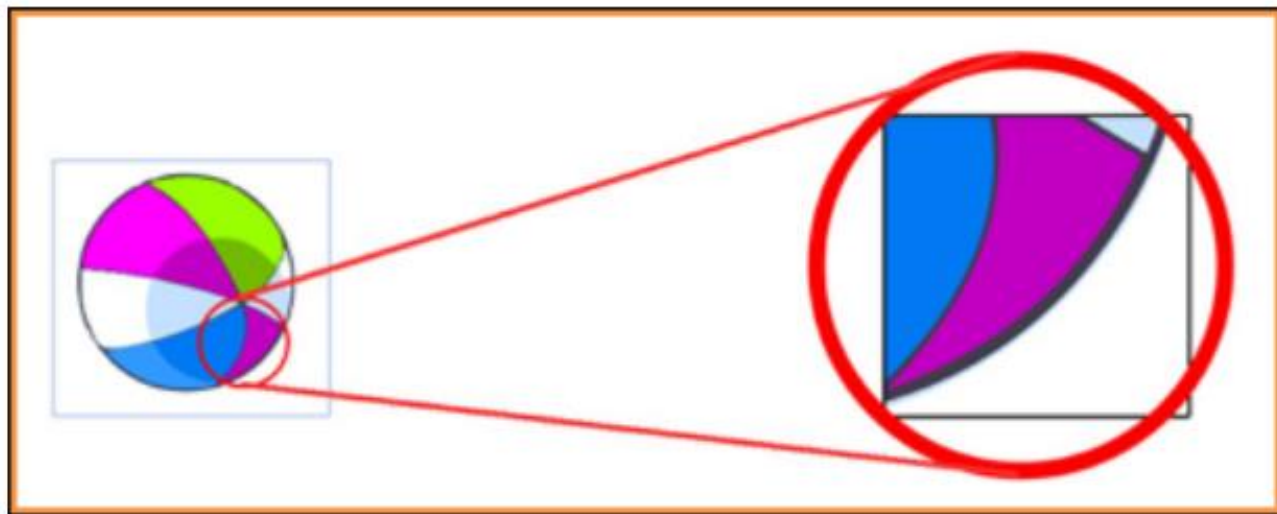
ดังนั้น ถ้าเราแก้ไขภาพก็คือไปแก้ไขคุณสมบัติทางคณิตศาสตร์ ไม่ว่าจะย่อหรือขยายก็ครั้งภาพแบบนี้จะยังคงคมชัดดูเท่าเดิม ภาพ Vector เหล่านี้ได้แก่ ภาพ .wmf และภาพใน Adobe Illustrator, Macromedia Freehand

รูปแบบของภาพและไฟล์ภาพ

2

ภาพแบบเวกเตอร์ (Vector)

ชนิดของไฟล์ภาพสำหรับงานสื่อสิ่งพิมพ์

1. JPEG (Joint Photography's Experts Group)

จุดเด่น

- สนับสนุนสีได้มากถึง 24 bit
- สามารถกำหนดคุณภาพ และตั้งค่าการบีบอัดไฟล์ภาพได้
- ใช้ใน Internet (World Wild Web) มีนามสกุล .jpg
- มีโปรแกรมสนับสนุนการสร้างจำนวนมาก
- เรียกดูภาพได้ใน Graphic Browser ทุกตัว

จุดด้อย

- ไม่สามารถทำให้พื้นที่ของภาพเป็นแบบโปร่งใสได้ (Transparent/Opacity)
- หากกำหนดค่าการบีบอัดไว้สูง เมื่อส่งภาพจาก Server (แม่ข่าย) ---> Client (ลูกข่าย) จะทำให้การแสดงผลช้าเพราะต้องเสียเวลาในการขยายไฟล์

ชนิดของไฟล์ภาพสำหรับงานสื่อสิ่งพิมพ์

2. TIFF (Tag Image File Format)

มักใช้ในงานสิ่งพิมพ์-Desktop publishing, 3D application, Faxing, Medical Imaging Application โดยรูปแบบของ TIFF มีหลายประเภทคือ -Grayscale, Color Pallette, RGB full color

จุดเด่น

- เป็นรูปแบบที่ทำให้ภาพแบบราสเตอร์หรือบิตแมป สามารถใช้งานร่วมกับ Application ต่าง ๆ รวมทั้งโปรแกรมจัดการภาพจาก Scanner

จุดด้อย

- ไฟล์ภาพขนาดใหญ่ เพราะต้องเก็บรายละเอียดความคมชัดไว้สูง

ชนิดของไฟล์ภาพสำหรับงานสื่อสิ่งพิมพ์

3. GIF (Graphics Interchange Format)

จุดเด่น

- เป็นที่นิยมมากที่สุดสำหรับภาพที่จะแสดงบน Web/Internet
- มีขนาดเล็กมาก
- สามารถทำพื้นให้เป็นแบบโปร่งใสได้ (Transparent/Opacity)
- สามารถทำเป็นภาพเคลื่อนไหวบน Webpage ได้ โดยใช้เครื่องมือช่วยสร้างเช่น JAVA, Flash
- มีโปรแกรมสนับสนุนในการสร้างจำนวนมาก
- สามารถเรียกดูภาพได้ใน Graphic Browser ทุกตัว

จุดด้อย

- แสดงภาพได้เพียง 256 สีเท่านั้น ไม่เหมาะสำหรับการนำเสนอภาพถ่ายหรืองานที่ต้องการความคมชัดสูง

ชนิดของไฟล์ภาพสำหรับงานสื่อสิ่งพิมพ์

4. PNG (Portable Network Graphics)

จุดเด่น

- เอาคุณสมบัติของ (JPEG+GIF) มาใช้คือ สีมากกว่า 256สีและโปร่งใสได้ (Transparent)
- PNG มีการบีบอัดข้อมูลโดยไม่เสียคุณภาพ
- ทำให้โปร่งใสได้ (Transparency) และยังสามารถควบคุมองศาของความโปร่งใส (Opacity) ได้ด้วย
- เก็บบันทึกภาพด้วยสีจริง (True Color) ได้เช่นเดียวกับตารางสี (Pallette) และสีเทา (Grayscale)

แบบ GIF

จุดด้อย

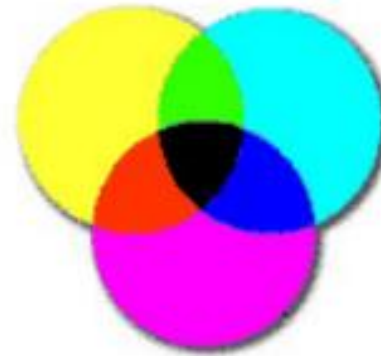
- ไม่สนับสนุนภาพเคลื่อนไหว เพราะไม่สามารถเก็บภาพหลาย ๆ ภาพไว้ด้วยกันได้

หลักการใช้สีและแสงในงานพิมพ์

RGB

CMY

การเลือก color mode ในการทำงาน

R G B

C M Y K

หลักการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

01

ทิศทางและการเคลื่อนไหว (Direction & Movement)

02

เอกภาพและความกลมกลืน (Unity & Harmony)

03

ความสมดุล (Balance)

04

สัดส่วน (Proportion)

05

ความแตกต่าง (Contrast)

ขั้นตอนของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

1

ขั้นศึกษาข้อมูลหรือขั้นตีโจทย์ (identify) หมายถึง ขั้นพินิจพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาของ โจทย์ เพื่อให้ เข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมาย โดยกำหนดรายละเอียดปลีกย่อยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ลูกค้าหรือ โจทย์กำหนด รวมทั้งข้อจำกัดและวิธีการในการสื่อสาร

2

ขั้นร่างแบบจิ๋วหรือขั้นระดมคำตอบ (preliminary) หมายถึง ขั้นตอนในการแสวงหาคำตอบในหลายๆ หนทางและหลายๆ วิธีการ เพื่อขยายแนวความคิดในการตอบปัญหานั้นๆ ให้กว้างขึ้น วิธีการหาคำตอบในขั้นนี้

ขั้นตอนของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

3

ขั้นร่างแบบหยาบ หรือขั้นจัดกลุ่มคำตอบ (refinement) หมายถึง ขั้นตอนคัดเลือกคำตอบที่มีลักษณะใกล้เคียงกันเข้ากลุ่มเดียวกัน โดยคัดเลือกอันที่เด่นที่สุดในแต่ละกลุ่มมาออกแบบใหม่เพิ่มเติม เพื่อแสดงรายละเอียดเพิ่มขึ้น เช่น ขนาด การจัดวาง แบบตัวอักษร ชนิดคร่าว ๆ และการใช้สี เรียกขั้นตอนการจัดกลุ่มคำตอบในขั้นนี้ว่า “สเก็ตช์หยาบ” (rough sketch) หรือ “เลย์เอาต์แบบหยาบ” (rough layout)

ขั้นตอนของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

4

ขั้นร่างแบบละเอียดหรือขั้นคำตอบที่สมบูรณ์ (analyze) หมายถึง ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินและตรวจสอบเกี่ยวกับรายละเอียดของรูปแบบทั้งหมด ในส่วนของรายละเอียดเกี่ยวกับตัวอักษร การจัดวางภาพประกอบ การใช้สี การเจียนตัด และการประกอบหน้า ฯลฯ โดยนักออกแบบกราฟิก จะต้องทำการออกแบบให้มีลักษณะใกล้เคียงความจริง เรียกว่า “คอมพรีเฮนซีฟ สเก็ตช์” (comprehensive sketch) หรือ “คอมพรีเฮนซีฟเลย์เอาท์” (comprehensive layout) เพื่อเลือกคำตอบที่ดีที่สุดจากชั้นที่ดีที่สุดจากชั้นจัดกลุ่มคำตอบโดยวิธีการเปรียบเทียบและตัดสินใจเพียงคำตอบเดียว

ขั้นตอนของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

5

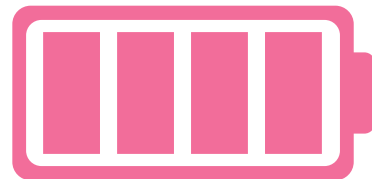
ขั้นจัดทำต้นฉบับงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์หรือกราฟิก เรียกว่าขั้นตัดสินใจ (decide) เป็นขั้นตอนสุดท้ายในกระบวนการออกแบบที่นักออกแบบและผู้เกี่ยวข้องตัดสินใจเลือกใช้ชิ้นงานใดชิ้นงานหนึ่งที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า ชิ้นงานที่ได้รับการคัดเลือกจะถูกนำไปสู่การจัดทำต้นฉบับทางการพิมพ์ (artwork) ที่เปรียบเสมือนคำตอบที่ตรงกับโจทย์ในขั้นตอนแรก

ขั้นตอนของการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์

6

ขั้นตอนพิมพ์สำเร็จ หรือขั้นการนำไปใช้ (implement) เป็นขั้นตอนของการนำคำตอบซึ่งผ่านการพิจารณาและคัดเลือกแล้วอย่างพิถีพิถันว่าเป็นคำตอบที่ดีและสมบูรณ์ที่สุดเพื่อนำออกเผยแพร่ด้วยสื่อชนิดต่าง ๆ เช่น ใบปลิว โปสเตอร์ นิตยสาร ฯลฯ

กระบวนการจัดพิมพ์

การเรียงพิมพ์ หมายถึง การนำตัวพิมพ์มาจัดเรียงต่อกันเป็นคำ วลี ประโยค โดยมีวรรคตอน ซึ่งจะทำไปตาม (Lay out) ที่ วางไว้ซึ่งการเรียงพิมพ์มีด้วยกัน 2 ระบบ คือ

1. การเรียงพิมพ์ด้วยมือ

- 1.1 ตรวจสอบขยายหน้าพิมพ์ รูปแบบการจัดหน้ารวมและตกแต่ง
- 1.2 ตั้งระยะบรรทัดในสติกหรือรางจัดตัวพิมพ์ ให้ยาวเท่าต้นฉบับ
- 1.3 เรียงตัวพิมพ์จากขวาไปซ้าย
- 1.4 เมื่อเรียงเสร็จเอาเลตยาวเท่าบรรทัดตัวพิมพ์คั่นเพื่อถ่างระยะห่างบรรทัด
- 1.5 เรียงเสร็จพิมพ์เพื่อพิสูจน์อักษร

กระบวนการจัดพิมพ์

2. การเรียงพิมพ์ด้วยเครื่องจักร

2.1 การเรียงแบบลุดโลว์ (Ludlow Typograph) ใช้แม่แบบหล่อตัวพิมพ์จากทองแดงเรียงด้วยมือเมื่อเรียงครองก็นำเข้าเครื่องหล่อออกเป็นบรรทัด ตัวทองแดงจะแจกคืนเพื่อ ใช้เรียงต่อใช้เฉพาะหัวเรื่อง

2.2 การเรียงแบบโมนอทอป์ (Monotype) ประกอบด้วยเครื่องเรียง (Keyboard) เป็นแป้นอักษรใช้นิ้วกดเหมือนเครื่องพิมพ์ดีดอีกเครื่อง คือ เครื่องหล่อโดยเอาแม่พิมพ์จากเครื่องเรียงมาหล่อ

กระบวนการจัดพิมพ์

2. การเรียงพิมพ์ด้วยเครื่องจักร

2.1 การเรียงแบบลุดโลว์ (Ludlow Typograph) ใช้แม่แบบหล่อตัวพิมพ์จากทองแดงเรียงด้วยมือเมื่อเรียงครองก็นำเข้าเครื่องหล่อออกเป็นบรรทัด ตัวทองแดงจะแจกคืนเพื่อ ใช้เรียงต่อใช้เฉพาะหัวเรื่อง

2.2 การเรียงแบบโมนอทป์ (Monotype) ประกอบด้วยเครื่องเรียง (Keyboard) เป็นแป้นอักษรใช้นิ้วกดเหมือนเครื่องพิมพ์ดีดอีกเครื่อง คือ เครื่องหล่อโดยเอาแม่พิมพ์จากเครื่องเรียงมาหล่อ

2.3 การเรียงแบบไลโนไทป์ (Linotype) เป็นเครื่องจักรเสียงและหล่อตัวพิมพ์ออกทีละบรรทัดเป็นแท่งเดียว โดยผสมการเรียงแบบลุดโลว์และแบบโมนอทป์ด้วยกันเรียงได้ 4,000-10,000 เอ็ม ทำให้ไม่เปลืองเวลา

กระบวนการจัดพิมพ์

2. การเรียงพิมพ์ด้วยเครื่องจักร

2.4 การเรียงพิมพ์ด้วยแสง (Photographic typesetting photo composition) เรียงด้วยการถ่ายภาพตัวพิมพ์ทีละตัวให้แสงผ่านลงบนฟิล์มหรือแผ่นกระดาษอัดรูป เรียกว่า กระดาษโบรไมด์ ทีละตัวแล้วผสมเป็นคำเหมาะสำหรับทำแม่พิมพ์แบบออฟเซตและแบบกราวัวร์

2.5 การเรียงด้วยสมองกล (Computer) เป็นการสร้างตัวอักษรจากเครื่องพิมพ์ตัวอักษร (Printer)ซึ่งมีลักษณะเป็นจุดเรียงต่อกัน การเรียงพิมพ์ตัวอักษรด้วยวิธีการนี้สามารถเก็บต้นฉบับไว้ในแผ่นบันทึกความจำคอมพิวเตอร์ทำให้สะดวกต่อการแก้ไขต้นฉบับและการนำมาสิ่งใหม่ ทำให้สามารถใช้พิสูจน์อักษรไปในตัวด้วย

30 POINT

ให้นักศึกษาร่างสร้งงานสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทใดก็ได้
โดยสามารถออกแบบหัวเรื่องและออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์
ได้โดยอิสระ

การประเมิน

- เนื้อเรื่อง ภาพ ความสัมพันธ์
- การออกแบบและความคิดสร้างสรรค์
- หลักการใช้สี ฟอนต์ และการจัดวาง
- ความสมบูรณ์ของชิ้นงาน